

2023/2019(INI)

18.7.2023

STANOVISKO

Výboru pro kulturu a vzdělávání

pro Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů

o provádění nařízení o zeměpisném blokování na jednotném digitálním trhu
z roku 2018
(2023/2019(INI))

Zpravodajka (*): Sabine Verheyen

(*): Postup s přidruženým výborem – článek 57 jednacího řádu

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro kulturu a vzdělávání vyzývá Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. připomíná, že filmové a audiovizuální odvětví a další kreativní odvětví umístující online obsah chráněný autorským právem mají zásadní význam pro EU jak na hospodářské, tak na kulturní úrovni, a považuje je z hlediska zachování kulturní a jazykové rozmanitosti EU a plurality sdělovacích prostředků za klíčové; poukazuje na to, že evropské filmové a audiovizuální odvětví zasáhla pandemie COVID-19 a tato odvětví utrpěla v jejím důsledku obrovské ztráty příjmů;
2. vítá závěry této hodnotící zprávy, které potvrzují, že rozšíření oblasti působnosti nařízení na on-line obsah chráněný autorským právem by spotřebitelům nepřineslo podstatné výhody, pokud jde o výběr obsahu, a mělo by negativní důsledky z hlediska nákladů a plurality nabídky obsahu;
3. zdůrazňuje, že investice do produkce, distribuce a promítání filmů jsou vysoce rizikovým podnikem a že tyto investice jsou chráněny možností zajistit exkluzivitu filmu na územním základě;
4. konstatuje, že filmové a audiovizuální odvětví má širokou škálu zúčastněných stran, z nichž většinu tvoří malé a střední podniky, které zahrnují velký počet velmi inovativních a tvůrčích nezávislých výrobních, filmových a distribučních společností a kin, které produkují, distribuují a šíří širokou škálu obsahu v celé EU;
5. zdůrazňuje, že filmové a audiovizuální odvětví v Evropě se neustále pragmaticky přizpůsobuje kulturní a hospodářské realitě Unie tvořené 27 zeměmi s různorodými národními a regionálními kulturami, zvyky, tržními podmínkami a diváckou poptávkou, což vyžaduje k rozvoji, produkci a distribuci obsahu individuální přístup;
6. poukazuje na klíčové zásady financování filmového a audiovizuálního odvětví, zejména na autorské právo, nezbytný princip přidělování licenčních práv na územním a výlučném základě a také na smluvní svobodu, a konstatuje, že filmový hodnotový řetězec je úzce propojený ekosystém; zdůrazňuje, že to, co se děje on-line, má rovněž dopad na to, co se děje off-line; připomíná, že časová a územní exkluzivita jsou úzce propojeny;
7. zdůrazňuje, že dialog o dostupnosti děl zahájený Komisí v rámci akčního plánu pro média a audiovizuální odvětví dosud nevedl ke konkrétnímu pokroku; připomíná zprávu Komise, která potvrzuje, že přístup k titulům dostupným v jednotlivých členských státech EU se značně liší;
8. vítá v tomto ohledu první krátkodobý přezkum nařízení (EU) 2018/302¹ (nařízení o

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/302 ze dne 28. února 2018 o řešení neoprávněného zeměpisného blokování a dalších forem diskriminace založených na státní příslušnosti, místě bydliště či místě usazení zákazníků v rámci vnitřního trhu a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a (EU) 2017/2394 a směrnice 2009/22/ES (Úř. věst. L 60 I, 2.3.2018, s. 1).

zeměpisném blokování), který provedla Komise a který potvrzuje, že by audiovizuální služby měly zůstat z oblasti působnosti tohoto nařízení vyloučeny;

9. vítá závěry Rady ze dne 30. listopadu 2021 a 4. dubna 2022, v nichž je zdůrazněn význam územní exkluzivity a výlučných licencí pro udržitelnost audiovizuálního odvětví;
10. opakuje, že udělování výlučných územních licencí v současné době zajišťuje udržitelné financování filmů a audiovizuálního obsahu a přispívá k zajištění rozmanitosti obsahu a kulturní diverzity, plurality a široké škály distribučních obchodních modelů, z nichž mají prospěch v konečném důsledku spotřebitelé v EU;
11. poukazuje na pozitivní výsledky uplatňování nařízení (EU) 2017/1128 o přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah v rámci vnitřního trhu², které předplatitelům přenosných on-line služeb poskytujících obsah, jež jsou zákonně poskytovány v jejich členském státě bydliště, umožňuje přístup k těmto službám a jejich využívání, pokud jsou dočasně přítomni v jiném členském státě, aniž by došlo k narušení hodnotového řetězce producentů audiovizuálního obsahu; připomíná úlohu přenositelnosti při zlepšování přístupnosti filmového a audiovizuálního obsahu při cestách evropských občanů do zahraničí a vyzývá k dalšímu posouzení její účinnosti a konkrétního uplatňování s ohledem na rychle se vyvíjející spotřební návyky a tržní trendy v tomto odvětví;
12. zdůrazňuje, že stávající systém územní exkluzivity ve sportu pomáhá zachovat kvalitu obsahu a jeho poskytování, nabízí pořadatelům cestu udržitelnosti při pořádání sportovních akcí a zároveň zajišťuje financování sportu na základní úrovni a investice do podpory talentů;
13. domnívá se, že začlenění audiovizuálních služeb do oblasti působnosti nařízení o zeměpisném blokování by vedlo k významné ztrátě příjmů, což by ohrozilo investice do nového obsahu a zároveň by to narušilo smluvní svobodu a omezilo kulturní rozmanitost při produkci obsahu, jeho distribuci a nabízení; zdůrazňuje, že by tento krok vedl ke snížení počtu distribučních kanálů, což by v konečném důsledku zvýšilo ceny pro spotřebitele;
14. podtrhuje skutečnost, že udělování územních licencí poskytuje distributorům a provozovatelům kin větší flexibilitu pro spolupráci na vytváření trhů s obsahem na jejich příslušných územích, například na základě rozdílných harmonogramů pro premiérové promítání v kinech, a zároveň zajišťuje soulad s vnitrostátními pravidly pro mediální časovou posloupnost a cílené marketingové úsilí s přihlédnutím ke kulturním a jazykovým specifikům;
15. zdůrazňuje, že nedávné údaje Evropské audiovizuální observatoře dokazují, že trh nabízí divákům v celé Evropě stále více evropských filmů; je toho názoru, že tento nárůst dostupnosti dokazuje, že obchodní model územní exkluzivity zajišťuje hojnost filmů a že pokračující vyloučení audiovizuálních služeb z oblasti působnosti nařízení je i nadále pro daný účel vhodné;

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1128 ze dne 14. června 2017 o přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah v rámci vnitřního trhu, Úř. věst. L 168, 30.6.2017, s. 1.)

16. zdůrazňuje, že jejich začlenění do tohoto nařízení by mohlo ve střednědobém až dlouhodobém horizontu vyvolat řetězec negativních dopadů na tvorbu, financování, produkci, distribuci a využívání filmů a audiovizuálního obsahu, což by mohlo omezit kulturní rozmanitost a poškodit celý hodnotový řetězec, který se o zásadu teritoriality plně opírá;
17. připomíná, že, jak je uvedeno ve zprávě Komise z listopadu 2020 o prvním krátkodobém přezkumu nařízení o zeměpisném blokování, zeměpisné blokování v knižním odvětví nepředstavuje pro převážnou většinu spotřebitelů problém a zahrnutí elektronických knih do oblasti působnosti nařízení by vedlo ke ztrátě příjmů, ohrozilo by investice do nového obsahu a zároveň narušilo smluvní svobodu, snížilo kulturní rozmanitost, posílilo monopol několika dominantních hráčů na trhu a mnohé malé a střední podniky by přitom z tohoto trhu vytlačilo, čímž by se oslabila nabídka alternativní či nezávislé tvorby, a pro spotřebitele by tedy z nové situace neplynuly prakticky žádné výhody;
18. domnívá se, že zahrnutí hudebních služeb do oblasti působnosti nařízení o zeměpisném blokování by vedlo ke značné ztrátě příjmů, což by ohrozilo investice do nového obsahu, omezilo smluvní svobodu a kulturní rozmanitost jak ve výrobě, tak v distribuci obsahu a vedlo by ke zvýšení cen pro spotřebitele;
19. je toho názoru, že zahrnutí hudebních služeb do tohoto nařízení může vést zejména ke sjednocení cen, což poškodí spotřebitele, neboť v důsledku toho, se ceny mohou zvýšit v zemích, kde územní exkluzivita umožňuje nabízet obsah za ceny odpovídající kupní síle spotřebitele;
20. domnívá se, že je třeba učinit více pro zajištění oběhu a dostupnosti audiovizuální tvorby a pořadů v EU, včetně stávajícího a nového filmového a audiovizuálního obsahu, a odrážet tak bohatství a rozmanitost kultury v Evropě napříč hranicemi; uznává v tomto ohledu, že je nanejvýš důležité podporovat evropské koprodukce, dabing nebo titulkování ve 24 úředních jazycích EU a mezinárodní šíření audiovizuální tvorby; vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s tímto odvětvím navrhla iniciativu, která zajistí, aby oceněné evropské filmy, jako jsou filmy oceněné Cenou LUX – evropskou filmovou cenou diváků, byly k dispozici v celé EU a aby byl k dispozici širší katalog přeshraničních služeb videa na vyžádání s cílem dosáhnout větší návratnosti investic na řadě domácích trhů;
21. vyzývá Komisi, aby se začala věnovat tématu objevitelnosti evropské tvorby online a aby prozkoumala úlohu, dopad a transparentnost doporučovacích algoritmů v kulturním odvětví;
22. konstatuje, že poskytování podpory pro vytváření titulků a dabingu zvyšuje nejen poptávku a dostupnost v různých zemích, ale také přístupnost daného obsahu; upozorňuje na to, že veřejnosti v celé Evropě se evropský obsah nabízí ve stále větší míře, a vyzývá k dalším investicím ze strany členských států a odvětví;
23. připomíná význam článku 7 směrnice 2010/13/EU³ (směrnice o audiovizuálních

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice

mediálních službách) a zdůrazňuje, že přístupnost obsahu by měla být chápána v plném rozsahu tohoto ustanovení; vyzývá k posílení jeho uplatňování, a to i ve vztahu ke sluchově a zrakově postiženým osobám, a k zajištění toho, aby byl přístup k audiovizuálnímu obsahu inkluzivní a dostupný všem evropským občanům;

24. podporuje evropskou kulturu a rozmanitost obsahu, z nichž mají v konečném důsledku prospěch evropští spotřebitelé;
25. připomíná jedinečnou povahu zážitků, které odvětví kinematografie nabízí, a v tomto kontextu i hodnotu promítání v kinosálech, a vyzývá členské státy k podpoře toho, aby se filmy v kinosálech promítaly i nadále, a zároveň k adaptaci na měnící se zvyky a spotřební návyky občanů;
26. opakuje, že je třeba, aby investice předvíдалy změny na trhu, podporovaly vznik nových formátů a posílily přítomnost různorodé on-line nabídky společností z EU.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	18.7.2023
Výsledek konečného hlasování	+: 23 -: 3 0: 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Martina Michels, Niklas Nienass, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Isabella Adinolfi, Ibán García Del Blanco, Rob Rooker, Marc Tarabella
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Angel Dzhambazki, Erik Marquardt

**JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU
POŽÁDANÉM O STANOVISKO**

23	+
ECR	Angel Dzhambazki, Rob Rooken
ID	Christine Anderson
NI	Marc Tarabella
PPE	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva
S&D	Ibán García Del Blanco, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Predrag Fred Matić, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio
The Left	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels

3	-
Verts/ALE	Romeo Franz, Erik Marquardt, Niklas Nienass

2	0
NI	Andrea Boeskor
S&D	Petra Kammerevert

Key to symbols:

+ : in favour

- : against

0 : abstention